

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 14. juni 2007 truffet vedtak i

Sak nr : 11/07 (arkivnr: 200700166-33)

Saken gjelder: Klage fra advokat A på vegne av B mot sorenskriver C ved X tingrett

Utvalgsmedlemmer: Jon Høyland, nestleder
Ola Dahl
Halvor Kjølstad
Trine Buttingsrud Mathisen
Wenche Frogn Sellæg

Eva Nygaard Ottesen fratrådte som inhabil. Ved kongelig resolusjon av 1. juni 2007 er Ola Dahl oppnevnt som varamedlem for Ottesen i saken.

Offentlighet: I medhold av offentlighetsloven § 5 a er klagerens navn unntatt fra offentlighet. For øvrig er vedtaket offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.

Vedtak: 1. Den del av klagen som knytter seg til uttalelser i granskingsrapporten og til håndteringen av de utlånte straffesaksdokumenter, avvises.

2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for disiplinærreaksjon overfor sorenskriver C.

Innledning:

Ved brev av 24. januar 2007 har advokat A, på vegne av B, inngitt klage på sorenskriver C ved X tingrett. Klagen er supplert ved brev av 22. februar, 27. mars, 29. mars, 11. april og 8. juni 2007.

Klagen er forelagt sorenskriver C, som ved brev av 27. februar, 6. mars, 2. april og 13. april 2007 har avgitt uttalelse. Utvalget har innhentet uttalelse fra politimester D. Videre har utvalget innhentet straffesaksdokumentene i straffesaken mot B fra Y politidistrikt.

Saksfremstilling:

Sorenskriver C ble i desember 2005 forespurt om å påta seg vervet som leder av et utvalg som skulle granske foreningen G.

Han søkte Domstoladministrasjonen om godkjenning av oppdraget som granskingsleder som et sidegjøremål, og søknaden ble innvilget den 27. januar 2006.

Granskingen ble utført av et utvalg som besto av sorenskriver C, leder, advokat E, statsautorisert revisor F og konsultentselskapet H v/partner J.

Sorenskriver C begjærte i mars 2006 utlån fra Y politidistrikt straffesaksdokumentene vedrørende B. Saken gjaldt en tiltale for misligheter i forbindelse med Bs arbeid for foreningen G. B var frifunnet i saken.

Den 9. mars 2007 oversendte Y politidistrikt straffesaksdokumentene i sak mot B til X tingrett.

Granskingsutvalget avga rapport til foreningen G den 22. mai 2006.

Klager – advokat A – har i hovedsak vist til følgende:

Granskingsrapporten, som i det vesentlige er ført i pennen av C som leder, er formulert på et vis som etterlater inntrykk av at B, til tross for den frifinnende dom, har gjort seg skyldig i underslag. Gjengivelsen av statsadvokatens vurdering av ankespørsmålet er ikke fullstendig.

Påtegningsdokumentet fra Y politidistrikt i forbindelse med utlånet av straffesaksdokumentene, viser at dokumentene ble utlånt til X tingrett. Sorenskriver C har utnyttet sin posisjon som dommer og embetsleder til å få utlevert konfidensielle saksdokumenter til bruk i sin private næringsvirksomhet våren 2006. Både den manglende adresseringen og den formløse oversendelsen av begjæringen, bekrefter dette.

Videre har han distribuert dokumentene til andre i granskingsutvalget uten at det foreligger nærmere dokumentasjon for hvilke betingelser som er stilt ved slikt utlån.

Straffesaksdokumentene ble først mottatt av Bs forsvarer medio januar 2007. Det var da klageren ble kjent med adresseringen av oversendelsen av saken til sorenskriver C. En kan

ikke se at han på et tidligere tidspunkt burde vært kjent med den irregulære utlånsprosedyren.

Innklagede – sorenskriver C – har i hovedsak vist til følgende:

Det er helt utvilsomt at hans verv som leder i granskingsutvalget, gjelder forhold utenfor tjenesten, jf domstolloven § 237 annet ledd. Klageren har derfor ikke klagerett.

Anførselen om at han skal ha benyttet sin posisjon som dommer og embetsleder til å få utlevert konfidensielle dokumenter, er direkte ondsinnet. Det burde være åpenbart at man i nærværende tilfelle står overfor en helt legitim og fullt ut berettiget utlånsbegjæring på vegne av granskingsutvalget. Dertil kommer at han ikke driver noen privat næringsvirksomhet.

Granskingsrapporten inneholder en korrekt faktabeskrivelse av et saksforhold som var en del av et sakskompleks som lå innenfor det utvalget skulle granske og redegjøre for overfor foreningens høyeste organ – Landsrådet.

Granskingsrapporten er granskingsutvalgets rapport, og ikke hans rapport.

Politimester ved Y politidistrikt – D – har i hovedsak vist til følgende:

Han husker ikke telefonsamtalen med sorenskriver C, men er ikke tvil om at bakgrunnen for samtalen selvsagt må ha vært at sorenskriveren skulle lede granskingsutvalget angående foreningen G. Utlånet til dette formål er utvilsomt hjemlet i påtaleinstruksen. Han har verken tidligere eller nå hatt noe å bemerke til at en annen deltaker i granskingsutvalget, J, har hatt tilgang til dokumentene og også var den som returnerte disse.

Han reagerer på det han fra advokat K anser som frekke forsøk på å mistenkeliggjøre omstendighetene omkring utlånet av dokumentene og stiller seg helt uforstående til at det skulle være noe suspekt ved dette.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for behandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Det er ingen av partene som har bedt om å få forklare seg direkte for utvalget.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstolloven § 236 første ledd.

Imidlertid inneholder domstolloven § 237 andre ledd begrensninger i adgangen til å klage en dommer inn for Tilsynsutvalget for forhold som har funnet sted utenfor tjenesten. Klageretten er i slike tilfeller begrenset til departementet, Domstoladministrasjonen og domstollederen ved den domstol som dommeren er tilknyttet. I bestemmelsens tredje ledd gis likevel utvalget anledning til å ta en disiplinærsak opp til behandling etter henvendelse fra andre enn dem som har klagerett, eller av eget tiltak. Dette er en adgang utvalget har,

etter en vurdering på fritt grunnlag. Personer uten klagerett kan ikke påberope seg noen rett til behandling av en sak etter denne bestemmelsen.

Tilsynsutvalget tar først stilling til den delen av klagen som gjelder granskingsrapportens uttalelser om straffesaken mot B.

Utvalget legger til grunn at sorenskriver Cs verv som granskingsleder lå ”utenfor tjenesten”, jf domstolloven § 237 andre ledd. Oppdraget lå utenfor hans virke som domstolleder og dommer. Oppdraget ble da også av Domstoladministrasjonen vurdert som et sidegjøremål som C måtte ha samtykke for å kunne påta seg.

Det innebærer at advokat A, som klager på vegne av B, ikke har klagerett til Tilsynsutvalget.

Tilsynsutvalget har ikke funnet det riktig å ta saken til behandling av eget tiltak. Under vurderingen av om disiplinærordningen skulle omfatte også klager som knytter seg til forhold utenfor tjenesten, uttalte departementet i Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) på side 174-175 følgende: ”...*Det presiseres imidlertid at denne muligheten skal være forbeholdt de ekstraordinære situasjoner og at det må utvises tilbørlig respekt for den enkelte dommers privatliv.*” En slik ekstraordinær situasjon foreligger etter Tilsynsutvalgets mening ikke her.

Advokat A har videre anført at distribusjonen av straffesaksdokumentene til de øvrige medlemmer i granskingsutvalget, var i strid med vilkårene for utlån.

Tilsynsutvalget anser også håndteringen av straffesaksdokumentene under granskingsutvalgets arbeid som et forhold som ligger utenfor tjenesten. Det blir dermed også her et spørsmål om Tilsynsutvalget skal ta klagen til behandling av eget tiltak. Det synes ikke å være sterke grunner for en slik behandling.

Den delen av klagen som knytter seg til uttalelsene i granskingsrapporten og håndteringen av de utlånte straffesaksdokumentene, blir etter dette å avvise fra behandling i utvalget.

Tilsynsutvalget legger videre til grunn at begjæringen om utlån av straffesaksdokumentene ikke innebar en sammenblanding av Cs roller som granskingsleder og som sorenskriver. Det var riktignok slik at dokumentene ved oversendelsen var adressert til X tingrett. Politimester D har imidlertid klart tilkjennegitt at han aldri var i tvil om at det var granskingsutvalget som begjærte utlån av dokumentene, og at han fant at utlån til dette formål klart måtte være hjemlet i påtaleinstruksen. Om dokumentene fra politiets side var adressert til X tingrett, som var granskingslederens kontoradresse, kan da ikke spille noen rolle.

Det foreligger etter dette ikke grunnlag for disiplinærreaksjon overfor sorenskriver C.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Den del av klagen som knytter seg til uttalelser i granskingsrapporten og til håndteringen av de utlånte straffesaksdokumenter, avvises.
2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for disiplinærreaksjon overfor sorenskriver C.